

Szerkesztőség és Kinyitási hivatal
Sághányi-utca SIMON ház Kuzs József nr
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK,

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és
minden közlemények ide intézendők.

Értesítetlen levelek csak ismert kézektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Országospostai egyezményi beutazásért 5kr.
Bélyegű minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilatkozó 4 hasábos postaiórát 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajosár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat, Aprilis 27.

83. szám

Két államférfiu beszéd.

Az ünnepek két államférfiu beszéd-
del ajándékoztak meg bennünket; az
egyik előszóval lett elmondva, a másik
írásban közöltetett. Vekerle pénzügy-
minister személyesen kereste föl nagy-
bányai választóit, hogy az újválasztás-
tás alkalmából, melyre pénzügyminis-
terként kinevezetése folytán alkotmányos
szokás szerint törekednie kell, kifejtse
előttük programját. Ezzel valóban ritka
örömet szerzett nekik s a választók nem
is fukarkodtak a köszönettel, hanem a
választékos kitüntetéssel, tartalomdús és
reményteljes fejtegetéseit benső értele-
mel és lelkesült tetszéssel fogadták.

A mily népszerűen és mégis szabato-
san fejtegette Vekerle az elveket, me-
lyek szerint társzja vitelét berendezte s
Magyarország államháztartását ezentul
rendezni fogja, azt egy gyermek is meg-
érthette s mégis egy szaktudósnak is
öröme telhetik benn. Ez éppen az igazi
bölcesség: tisztán, átlátszólag, mindenki
által érthetően, kendőzetlenül mondani el
a mondani valót s e mellett mégis telje-
sen figyelembe venni a kormányzati mű-
vészet szabályait és a legszabatosabb
tudományt, a számokénak, követel-
ményeit.

Ha mindenki teljesíti kötelességét
és megadja az államnak azt, a mi az
államot jog és törvény szerint megilleti,
akkor a nehéz katonai terhek s a költ-
séges, de nélkülözhetetlen reformok dacára
Magyarországnak nem kell félnie a defi-
cittől. Az utolsó költségvetési előirány-
zatok, melyeken a jelenlegi pénzügy-
minister már mint államtitkár, mint Tisza
jobb keze, közreműködött, tökéletesen
helyeseknek bizonyultak s nemcsak azt
tartották be, a mit fölük vártak, hanem
még többet is.

Ha most, mint a pénzügyminister
kijelenti, — s a mit ő ígér, azt teljesíti
is, — a nagy konverzió végleg fogana-
tosítva és a valuta s pénzegység helyre-
állítására által megkoronázva lesz; ha az
állam a túlterhelteken könnyít, a birtoko-
sokat teljesen tartozásuk fizetésére szo-

ritja és adóköteles jövedelem eltitkolását
nem tűri, ha az egyes tárczák ezentul is
mereven alkalmazkodnak a részükre meg-
szavazott kiadásokhoz, ezeket tul nem
hágják, de a neki vont határon belül
iparkodnak az elengedhetlen reformokat
létesíteni: akkor Magyarország valóban
egy arany kor küszöbén áll és Vekerle
az a férfi, ki e korhoz a kaput részünkre
megnyitja.

Mint husvéti h ngok szállnak füle-
inkhez a szavak, melyeket Szilágyi az ő
ellenállhatlan, majdnem példanélküli ékes-
szólásával intézett Pozsony polgáraihoz,
kik élvezik a nagy szerecsét, az ő kép-
viselőjükknek mondhatni őt.

A virágdus gyevényolozás időbe
képzljük magunkat, midőn olvassuk az
arany szavakat a joggyenlőségéről, mely
vallási, nemzeti és társadalmi korlá-
tokat nem ismer; a szabadságról, mely
mindenkinek adatott; a reformról, a hala-
dásról, nemcsak a jogszolgáltatás, hanem
a közigazgatás terén is.

És itt találkozik a két fiatal úde,
férfierős miniszter, Vekerle és Szilágyi;
a pénzügyminister is a legnyomatékosab-
ban hangsúlyozza a közigazgatás reform-
ját, a magyar igazságügy reorganizációját
s kiépítését, és, dacára a nagy ösz-
szegeknek, melybe ez kerülni fog.

De mi egy millió, mi két millió
évente, ha érte a közigazgatás és igaz-
ságszolgáltatás alapos, modern, szabad,
haladásos reformját kapjuk. Magyaror-
szág valóban ma is, sőt csak ma igazán
elég gazdag, hogy e nagy szerecsét
megvegye.

A parlament, a nemzet lelkesedéssel
fogja megszavazni ezeket a saját boldog-
ságának, legnagyobb nemzeti javainak
hozott áldozatokat. A király pedig, ez a
legnemesebb, legjobb, legbölcsebb min-
den uralkodók közt, már megadta — mint
a „Pester Correspondenz“ határozottan
kijelenti — előleges jóváhagyását minde-
zen tívös tervekhez, minden kilátásba
vett reformhoz.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A JEL.

Írta:

O'Moncoy Richard. Ford. A.

Színhely: egy fűnséges dóm belseje. Idő
délután. Az ablakok szines üvegábláin átve-
rő fény lopózkodik be, a fényhasábok az ol-
tárra lövelnek és rózsás világossággal veszik
körül.

A földet lágy azurkék szőnyeg borítja,
a melybe fehér lilomok vannak szőve; a pa-
dok s a szőszék bársonyba burkolvák. A kris-
tályos osztlárokig a falakról tarka virágfüzé-
rek futnak. Az oltár óriás lugasnak látszik,
s a ragyogó, mézes kelyhek édes illatot kül-
denek a légbbe, a mely összevegyül a tőmjén
parfümével. Az orgona Faust harmadik föl-
vonását játsza.

Személyek: Anna asszony és
Sátán ő nagysága. Anna urhölgy szalma-
szin szoknyát, kaczkias kék köpenyét visel;
a kalapján paradicsommadár berzenkedik, a
kezéin finom svedkeztűk nyolcz gombra. —
Ekszer semmi.

Sátán ő nagysága fekete selyembe van
öltözve, karsu derekán I. Ferenc korabeli
divatu arany paszományos kabátka. Fővegén
vörös toll ágaskodik. Arczkifejezése szarkasz-
tikus. Különbben láthatatlan.

Anna urhölgy (térdelel helyzetben, két
könyöke az imazsámul támlányán nyugszik,
összekulcsolt kezeit areza elé emeli és elta-
karja szemtelen kis fitos orrocskáját. Szemei
lehunyvák. A haja föl volna fésülve, de mind-
untalan homlokára hull. A felőtő lecsuszik

vállairól és imáandó karsu derekat tüntet
elő. Szoknyája alól két mikroszkopikus kis
cipőcske tűnik elő, a melyeknek a hegye a
földre ér.) Istenem! En istenem! Ne engedj
legyőzetnem a kísértés által. En szeretem a
férfjemet. Végre is ő férjem, tartozom őt sze-
retni. Istenem, tedd, hogy szeressem! Tanum
vagy, hogy mindent elkövettem, de hát ő oly
keveset törődik velem.

Sátán: Hát vajjon a te hibád az,
hogy ő oly rideg, hogy csak a potrohát ápol-
ja, hogy elvette zordon telével a te tavasz-
odat? A te hibád az, hogy nappal nadrágtar-
tókat hord, éjjel pedig haló-apkát? A te hi-
bád, hogy mielőtt elautodna, annyira ásitozik,
s miután elautd annyira horgyog?
Anna urhölgy: Mit tesz az? Az
én férjem derek ember, kitűnő ember! Hoz-
zám mély és őszinte ragaszkodással vise-
tek. Nem többet ér-e ez, mint a szenvedély
vihara?

A z orgona:

Gondolj a multra, a midőn
Orangyalod színya alatt,
Dicsőre hangos éneked
Szent templomában az Urat!

Sátán: De éppen a szenvedélyek vi-
harának közepette élet igazán az élet, nem
pedig a csüdes földi érzelmek nyugalmas
szélesendjében. Te még szép vagy, de már
elérted a harmincadik évedet, Ime, itt vagy
a hegy tetején. Tekints vissza, hány napot,
hány elfecsérelt órát vesztettél el, a miket a
szerelemnek szentelhetted volna. Már most
ereszkedjél alá a lejtőn. Nem látod előted a
tilos gyümölcsöt?

Harapjanak hát bele mohón a fogaid
ebbe az almába s vidd azt magaddal, hadd

Változás a főispáni karban. Ma j l á t h
István, Barsvármegye főispánja ezen állásá-
tól felmentetett és helyébe K a z y János
kamarás, országgyűlési képviselő nevezett
ki.

Uj képviselő. A szilágyosmlyői választó
kerületben, melyet eddig br. Bánffy György
képviselet, a szabadelvű párt jelöltje gr. Esz-
terházy Dénes visszalépve, a függetlenségi
párti V á l l y Árpád egyhangulag képvise-
lővé választottat.

A főispánok lemondásáról a „Nemzet“ kö-
vetkezőket írja: „A főispáni karban változások-
okkal kapeso atban különböző hírek és com-
binatíók jöttek forgamba. Nem tartjuk felad-
atunknak e híreket és combinatíókra részlete-
sen reflectálni. Csak általánosságban jegyezzük
meg, hogy a változások, melyek mostanában
foganatosítottak s legközelebb foganatosita-
ni fognak, már régebben contemplantáltak s
azok a legutóbbi politikai mozgalmakkal kap-
csolatban egyáltalán nincsenek. Ami az egyes
hírek illeti, határozottan megzafoljuk a Ráth
Károly bndapesti főpolgármester visszalépé-
séről terjesztett híreket. A mennyire mi érte-
sülve vagyunk, az általunk említettek kivül
még a csongrádmegyei, temesmegyei jász-nagy-
kun-szolnokmegyei főispán lemondásáról s
helyükbe új főispán kinevezéséről van ez idő
szerint szó.“

A helyzet.

Bécsből, bizalmat érdemlő helyről írják
a „Pester Correspondenz“-nek:

Romániában oly fordulatot vesznek a
dolgoz, mely semmi esetre sem alkalmas kor-
mányunk tetszését felkelteni. Egy Catargiu-
kabinetnek már pusztá megjelenése által fel-
kellet keltenie bizalmatlanságunkat és külö-
nösen az új külügyminister személye, Laho-
váry urat értjük, multjánál fogva, mint az
osztrák magyar monarchia megrögzött ellen-
sége ismeretes. Catargiu ur és emberei tuda-
tában vannak az aggasztó helyzetnek és si-
ettek is egy önmaguk által megrendelt inter-
pellatúra adott válasz alkalmából megnyugtató
biztosításokat tenni. Románia ez alkalommal
oly államként lett megjelölve, mely semleges-
ségét minden irányban megővni akarja és
senki pártjára sem akar állni. Jó. Az osztrák
magyar monarchia végre is megbarátkozhat-
nék egy oly kormányval a magatartásával,
melynek tagjai, mikor még képviselők és
szenátorok voltak, nem szüntek meg bennük
gyalázni s a machiavellista üzemeket
imputálni nekünk a balkán államok ellen ál-
talában, és Románia ellen különösen. De itt
még nincs megállapodás.

édesítse meg illatával életednek hátralevő
részét!

Anna urhölgy: Valóban, tehát én
már öregedem? Halántékom táján ma reg-
gel egy fehér pihét találtam, a melyet eddig
nem ismertem. Eh, baj is az! E letem javát
átörültem. Átszenvedtem, jöhét az öregség!
Már is látom magamat a nagy karosszékben
unokáimtól körülveve-tisztelettől, imádattól
környezve.

Sátán: Igen és néha, mikor meg-
unod magadat, visszagondolsz előbbi életedre,
a nélkül, hogy egy boldog órát találjál. Szi-
vedben nem lakik egy emlék, szekrényed
fiókjában nem lesz egy levél, egy virágzál,
a mely arra emlékeztessen, hogy a te szíved
is dobogott valaha hevesebben. Minden üres,
rideg lesz körülötled. Keserűen sohajtasz
föl: „Ah! ha újra kezdhettém az életet, de
maskép cselekednék!“ De már akkor késő
lesz. E lemeszt a bánat, a sirba roskadsz, a
nélkül hogy ismerted volna az élet titkát, azt
az egyet, a miért érdemes élni, a nélkül,
hogy ismernéd a szerelmet!

Anna urhölgy: Borzasztó! Iste-
nem! hát valóban ugy van? Az igazi boldog-
ság nem a lélek nyugalmában áll? A
világ tisztéete, becsüése nem jutalmaz meg
azokért az áldozatokért, a miket érte ho-
znak?

A z orgona:

Midőn féltéken rebegék
A hó imát sziz ajkaid
S szívedben hordád jó anyád
S a jó istennék esőjait!

Sátán (pokoli kacajjal). A világ-
ról beszélsz? Ah! A Styxre ügyes kifogás!

Nem sokára az említett válasz után meg-
szavaztatta a Catargiu kormány a kamara ál-
tal a katonai hitelhez, mire a Rosetti-Carp
kabinetnek már nem volt ideje. Mikor azt
mondjuk, hogy a Catargiu kabinet megszava-
zatta magának a hiteleket, melyeknek sáv-
tá hegye Oroszország ellen irányul, tulajdonké-
nem a helyes kifejezést használtuk, mert nem
az ő pártja, hanem éppen az ellenzéki prak-
ciók, erősbítve néhány független konzervatív
által, voltak azok, kik azt megszavazták; a
kormánypártiak többsége tartózkodott a sza-
vazástól, többen éppen ellen szavaztak s a
kormány publicisztikai közegei siettek kons-
tatálni, hogy a szavazás még nem jelenti a
kivittelt. S az óta két igen kellemetlen eset
fordult elő. Az egyik a villongások újrake-
ződése az erdélyi határon.

Ghika herceg alkalmazottjai, ki még
hozzá monarchiánk barátja, átlettek a határt,
bántalmazták a magyar falubelieket s a ható-
sági közegeket is. Igaz, Lahováry ur meg-
ígérte a gyors eljárást, de tudjuk, hogy az
ily ígéretek mennyit érnek, rendszeren hóna-
pokig, esztendőig tart míg igazság lesz szol-
gáltatva. A másik eset nem kevésbé jellemző.
A kormány egyszerűen hatályon kívül hely-
lyezte az előbbi kabinet által kiadott rende-
letet azon orosz alvalók ellen, kik Romá-
niával szomszédos államok nyugalma és bé-
kéje ellen konspirálnak. Carp ur ki akarta
őket utasítani, Cartargiu engedti a bűjtogatókat
békén végezni romboló munkájukat. Ezt mind
igen jól tudják s éber szemmel kísérik ez urak
működését, kellő időben tudni is fognak „meg-
állj!“-t kiáltani nekik.

Külföld.

Zavargások Lengyelországban. Hivatalos
jelentések szerint a mult heten Orosz Lengyel-
ország lublini kormányzóságában igen nagy
aranyu paraszttendülek voltak, melyek el-
főjtására katonai erőt kellett alkalmazni. Az
orosz hivatalos lap szerint a zendülésre a
földesurak s a parasztek közötti viszály adott
okot s az esetnek nincs politikai jelentősége.
Más részről azonban azt hiszik, hogy ez a
mozgalom is mint sok más paraszttendülés,
mely Oroszországban oly gyakori, nihilista
bűjtogatókkal áll kapcsolatban.

Nemzetellenes tüntetés Dániában. D á n i a
fővárosában a király, miniszterek és más
katonai, polgári és egyházi főméltóságok je-
lenlétében megölték a husvét előtti csütörtök-
kőn a düpp-li — 1864 diki — harcok emléktét.
A szónokok hazafias beszédeket tartottak,
melyekben azon reményeknek adtak kifejezést,
hogy a szorongatott Dánia visszakapja még
egyszer, a mit a multban elvesztett. Az ezen

A világ! — De hisz a világ csak egyet
kifogásol: a botrányt. — Ezen belül apró
cselekedeteiddel nem törődik. Csak tisztessé-
ges legyen a külsőd, csak ne legyen rendet-
len a házad tája. Sőt tovább megyek:
ha még többet tesz érte, nem lesz irán-
tad háládatos, sőt nem is hisz az eredményed
a mely többnyire csak ritka kivétel.

Anna urhölgy: De én igen sok
nőt ismerek, a kire nem mond a világ egy
rosz szót sem.

Sátán: Ez csak azt bizonyítja,
hogy az udvarlók igen jó titoktartók. A pol-
gári körökben még vannak hü, szemérmes
nők, a kiket a kötelességük szorosan a tüz-
helyhez lánczol. De a magasabb körökben a
csapongás a jelszó. Egyébiránt te is jól
tudod, hogy Maxence inkább kerékbe tö-
retné magát, — semhogy felőled egy szót is
eláruljon.

Anna urhölgy: Maxence! Örökké
Maxence! — Ki beszél nekem róla? Ah!
nem is akarok reá gondolni! Mit gondol-
nának az anyám! Mit mondanának azok
az ösapák és ösanyák, a kik Boissonfort falait
ékesítik?

Sátán: Azok a nemes urhölgyek,
kedvesem, egy huron pendültek a mostaniak-
kal. Mivé lettek volna nélkülök I. Ferenc,
IV. Henrik, XV. Lajos? Ők vonzották, azok
a kecses, könyvüvrü silpdyek udvaraikba
egész Európát! De attól a percztől fogva,
midőn már sem érdekéből, sem számításból nem
szeretünk, nem találunk bennök semmi bá-
mulni valót!

A z orgona:

Hallod a jajt, a zokogást?
Ez a pokol szava!

alkalossal illetékesen nyilvánultán reménykedések megérthetővé teszik ama kevésbé barátságos fogadtatás, melyben a német császár daniái látogatása alkalmával a közönség által részesített. A düppeli szócoknál esett dán vitézek közös sirjának megkoszorúzását a jelzett irányú beszédek tartása, melyek során Dánia katonái s védelmi erejének fokozása is hang-nyilatkozott, bizonyynyal nem kerülete a németországi közvélemény figyelmét.

Az ideai vásár.

— **r. A Szt. György napivásár** nem egészen szokatlan módon, de szokatlan időben folyt le, a mennyiben a vásárainkon általában lejjebb szállott forgalom most is észlelhető volt, az egyes vásároknak pedig az ünnepek miatt változást szenvedtek. Sokan a mostani forgalom csekély voltát a látogatók ünnepek miatti otthonmaradásának tulajdonítják, tényleg azonban az okok mélyebbek és mások keresendők, és fennállanak akkor is, ha vásáraink akadály nélkül a rendelkezésünkre állnak.

Tudvalevőleg vásáraink mai napság már majdnem egyedül az élő állatok felbujtására, azoknak adás-vevőre szorítottak. Ezen forgalom nem teljesíteni kellene tehát minden rendelkezésünkre álló eszközzel, és fel kellene vésznünk az ebben segítségünkre levő természetes viszonyainkat egyrészt, és minden az újabb kor által beígért intézkedéseket másrészt. — Hogy ezeket miképpen feleltük meg, arra nézve mindenki a ki gyakorlati szemmel figyeli a dolog menetét, egyet fog érteni a következő észrevételeinkkel.

Ninens város az országban, mely az állattenyésztésre oly kedvező viszonyokkal bírjon mint Debreczen. — Lakosai nagyobb részben gazdálkodókból állnak, még pedig olyanokból, a kik bírnak kisebb nagyobb földterülettel, melyen az állatok teletetésére szükségelt természetes és mesterséges takarmányt nagy mértékben előállíthatnak. A tavasz beálltával ott van a nagy Hortobágy, mely területre nézve egy kis német hercegséget tudszámlálni, és melyen (t. i. nem a német hercegségben, hanem a jó Hortobágyon) élhetnek és fejlődhetnek annyi négy lábú jószág, hogy akár Debreczen maga kiállíthatna egy kereket nagy ló-szarvasmarha-sertés és juhvásárt. Es még állít elő Debreczen közönsége sem mennyiségileg, sem minőségileg annyit sem, mint egy közönséges kis városka az alföldön, sőt hátrányban van még a terméketlen Nyírség homokbuckáinak lakóival szemben is.

Es igen természetes. A debreczeni gazda nem termel mesterséges takarmányt: a kevesebb intelligenciával bíró a természetes takarmányt, szeméjét is a piacra hozza, jószágát pedig legtöbb esetben szabad ég alatt szalmán teletelti. Az így kiéhezett, lábán alig megálható jószágát a Hortobágyra hajítja legeltetésre, nem is annyira azért, hogy ott teljavaljon és fejlődjék, mint inkább hogy idehaza a tanyán megszabaduljon tőle. Hajtanak pedig olyan területre, mely 10,000 darabot fenntartana 20-30,000 el, min k következménye aztán az, hogy a debreczeni gazda jószágát teljesen esatnyul, és a mi a téli szarvasmarhának nem lett áldozata, az elhull a nyári koplalásban. A debreczeni gazda tehát feltűnő kevés jószágot állít ki a vásárra, és a mit kiállít, az is olyan, hogy inkább részvére indítja a vásárlatókat idegent, sem hogy vétel kedvet ébresztene benne. Így használnak mi fel viszonyaink természetes előnyeit vásáraink fontosságának és látogatottságának emelésére!

Ehez jár aztán még, a mit más uton vásáraink érdekében tehetünk, de nem tesszünk. Utig volt már e lapokban is szelölöz-

A s á t á n: Lá suk csak, gondold meg a dolgot. Senki sem fogja megadni soha. Maxence imád. Te oly boldog! tennéd őt!
A n n a u r h ö l g y: Maxence! Örökké Maxence! Istenem, ne vigy a kísértetbe! Nem tudom őt felelni azóta a bál óta. Mindig látom őt cifra egy-nruhájában, aranyos vállrojtjaival. Egyszer, csak egyszer táncoltam vele a keringőt. Vállára támasztottam a könykömet. A paszományos melle hogy emelkedett! Bajusza a homlokomat érte. Körülötünk mindenki táncolt és ő magához szorított engem: úgy nézett réam nagy, fekete, szenvedélyes, jó ágos szemével. Vérem mind a szívembe tödült, — az a keringő örüllt tétt. Azt hittem, belehalok!
A s á t á n: Látod, mennyire szereted! Sohase felejtend! Légy az övé!
A z o r g o n a:
Reád kiált, rád borul
Az örök éjszaka!
A n n a u r h ö l g y: Jó Isten! Nem tudom, mivé leszek! ez a zene megzavar... Mindenféle rossz gondolatok dongnak a fülemben. Jelt kérek! Egy jelt! Egy szót, egy intést, a mi megmutassa nekem, mit tegyek! Oh mit tegyek?
Anna urhölgy igaztalanul kelt föl és kiestett a templomból.
A lépcsők alján egy vén koldus nyujtotta felé a kalapját és rákiáltott:
— Oh! édes szép asszonyom, tégy jót addig, míg fiatal vagy!
Anna megértette a jelt. Ugy tett.

tette, hogy állat vásárait a rendszertől el kell, el volt mondva, mely kevés áldozattal lehetne a sok alkalmatlanságnak, idővesztésnek, sőt gyakran veszélynek is elejét venni, melynek a vásár látogatója ki van téve: mindezt annyiszor elmondtuk már, hogy végre a gazdasági egyesület is magáévá tette a dolgot, és átirat egyben a városi tanáshoz, a hol az átirat még most is az elintézését várja. — Végre még sokkal hatalmasabb protektora jelentkezett az ügynek. — Mult ősszel t. i. a magas miniszterium utasította a város közönségét, a vásárigy rendezésére majdnem ugyanazon irányban, a melyet mi zaklatásainkkal évek óta követünk — de mindezt is megismertük az országban, a melyt nem kívánt semmi munkát, és épen azt a miben a közönség nem érez semmi előnyt, de inkább csak alkalmatlanságot t. i. a szekernek kizárását a vásártérrel, ezt fogantatosították. — Az előnyre szolgáló több rendbeli utasítás azonban mai napig irrott maradt. — Így igyekszünk mi saját hozzájárulással és erélyes intézkedéssel vásárainkat emelni, és legalább egy irányban hajdani országosi jellegét visszazserezni!

A felhajtott szarvasmarha ilyen körülmények között igen csekély számúval és általában silány minőségűvel fogva igen csekély forgalomra adott alkalmat; kivételt képeztek az Erdélyből felhajtott szép borjúfalkák, melyek jó árban (100-176 ft párja) kelték el. A lóvásárról ugyanazt lehet említeni, az erdélyiek meg sem jelentek, környékbeli gazdák, kik jó fiatal lovakat hoztak, azokat jó árban el is adhatták.

A juhvásár Szt. György napkor rendszerint gyengébb, mint a többi három vásár alkalmával. A mi jó ürü felhajtott 14-17 frton vevőre talált.

Vége a sertésvásáron nagy volt a felhajtás — mintegy 30,000 drb. Az árak főképpen a miatt, mivel a kőbányai hizalókban már 150,000 darab összpontusait sulyra 2-3 krajczárral és páronként 4-5 firttal hanyatlottak 130-150 kft. sulyra sertésért fizettek elősúlyban 44-46 $\frac{1}{2}$ krt, kivételesen egy esetben 51 krt, legelőre való sülőkért 40-48 frtot, ősi malacokért 20-32 frt. — Egy falka kiváló szép 7 $\frac{1}{2}$ hónapos malac 40 $\frac{1}{2}$ firtért kelt el páronként.

Napi hírek.

— **Dr. Kentzer József** városunk e jeles tüdő és gégerorvosa, gleichenbergi orvos már május hó 2-án elutazik Debreczenből, hogy **Leihenbergben** a rendes nyári működését megkezdje. Azoknak a kik orvosi tanácsért a még itthon időzése alatt hozzá fordulnak rendelkezésére áll.

— **A debreczeni m. kir. fővármivatalnál** f. évi május hó 1-től a hivatalos órák reggeli 8 órától délután 2-óráig tartanak.

— **A helybeli menetleg-iroda** által f. hó 28-án Budapestre rendezendő társas kiránduláshoz miután a szükségelt jelentkezők száma már teljes — a jegyek úgy a előjegyzettek mint a még jelentkezőknek f. hó 28-ig a vasárnap délelőtt 11 óráig kiadatnak.

— **Eljegyzés.** Kállay Imre ifjú kereskedő ma este tartja eljegyzési ünnepélyét **Bihari István** helybeli polgár kedves leányával **Juliska** kisassnnyal.

— **Nagyobb magyar városaink egészségviszonyai.** Egy statisztikai kimutatás áll előtünk a nagyobb magyar városok mult évi halál- és betegségviszonyairól. E kimutatásból látjuk, hogy Debreczenben sem volt valami kedvező az arány. Szeged, Kassa, Kolozsvár, Szatmár megelőzik. Budapest, Miskolcz, Arad, Pozsony, Nagyvárad, Temesvár és Kecskemét ellenben még rosszabbul állnak. 1000 lakos közül elhalt Szekesfehérvárott 22-8, Sopronban 24-4, Baján 24-7, Brassóban 24-8, Szegeden 26-5, Verseczen 28-0, Kassán 28-4, Kolozsvárott 30-4, Szatmárban 30-5, Zomborban 3-6 Debreczenben 31-0, Czeglédn 31-2, Budapestben 31-7, Makón 31-7, Miskolczon 32-0 Nagy-Körösön 32-1, Pécsen 32-1, Győrött 33-2, Aradon 33-5, Nyíregyházán 33-7, Szabadkán 34-3, Békésen 35-4, Jászberényben 36-3, B.-Csabán 37-8, Pozsonyban 38-4, Nagyváradon 38-4, Temesvárott 38-9, Künfélegyházán, 39-2, Kecskeméten 41-5.

— **Névváltoztal.** Possert János helybeli tekintélyes kereskedő fia **Emil**, jelenleg zsitva-nijalusi lakos, vezetéknevét belügyi miniszteri engedéllyel „Vadász”-ra változtatta. **Silbermann** a dolli debreczeni lakos pedig „Sebes”-re változtatta a nevét.

— **Hymen.** Nagyváradon és micskei ifj. **Baranyi Miklós**, városunk szülötte id. **Baranyi Miklós** volt debreczeni szenátor fia, ugoesai földbirtokos és megyei bizottsági tag e hó 16-án váltott jegyet **Uray Bertával**, néhai **Uray Miklós** volt országgyűlési képviselő és neje **Járm Bertá** földbirtokosné leányával. **Kükemeze** y **Vilmát** a szegedi szinlelő kiváló tagját, ki Aradi idejében a debreczeni közönségnek is kedvence volt, eljegyezte **Békési Antal** tehetséges író, a Szegedi Napló munkatársa.

— **A magyar államvasutok új forgalmi beosztása.** A magyar államvasutak Dunántúli vonalai számára az új államosítások következtében új üzletvezetést szerveznek, melynek székhelye Budapestben lesz. Eleinte valamely Dunántúli városba akarták helyezni, de fontos érdekek Budapest mellett szóltak. A

magyar nyugati vasut és a budapesti pécsi vasut államosítása következtében a magyar államvasutak költségvetése jelentékenyen megváltozott: az összes kiadások 21,900,000 frtról 23,897,490 frtra, az összes bevételek 36,800,000 forintról 39,905,970 fortra emelkedtek, a tiszta nyereség e szerint 16,008,480 millió forintot tesz.

— **Kutba dobta szomszédneját.** Moronyi Ferenc bárándi lakos nem a legjobb viszonyban élt szomszédnejával, Erdélyi Istvánnal, Valami felett nemrég összehelyesvén, Moronya Ferenc felkapta szomszédneját s gyilkossági szándékkal egy közellevő kutba dobta. Erdélyinél sikoltozására azonban összefutottak a szomszédok és a kutból kimentették a sujos sérüléseket szenvedett asszonyt. Mire a csendőrség megjelent, tettes önként jelentkezvén, bevallotta tettét, s őt vizsgálati fogságba helyezték.

— **A debreczeni orvos-gyógyszerészegylet** f. évi Május hó 1-én d. u. 5 órakor saját helyiségében havi ülést tart, melyre az egyelet helybeli és vidéki tagjai tisztelettel meghívattak. A havi ülés főbb tárgyai: 1. Országos orvosi kamarai értekezleten az egyelet képviseltése iránti intézkedés. 2. Társegyletek átiratai. 3. Dr. Bruckner Ernő előadása: „Hólyagesapolás érdekes esete” cím alatt. 4. Dr. Balkányi Miklós megkeresése a „köz-ponti árucarnok” tárgyában. A havi ülés gyűlése Május hó 5-én Budapestre egybehívott országos értekezletre a vidéki orvosoknak minél nagyobb számban megjelenése a meghívást kibocsájto áll. közp. választmány által is óhajtatik, de ugyanez egyeletünk ösmeretes határozatánál fogva saját érdekünkben is kívánatos: egyidejűleg felkérem azon tagtársakat, kik ezen értekezleten részt venni és azon az egyeletet képviselni hajlandók, — hogy ez iránti akarukat a gyűlés kezdetéig nálam vagy a titkárságnál szóval vagy írásban bejelenteni sziveskedjenek. Debreczen, 1889. April 25. Dr. Varga Géza egyleti elnök.

— **Boldogságában — öngyilkos.** Nápolyból jelentik, hogy a castellmarei angol alkonzul, **Ashworth James** e hó 22-én egy kiránduláson lengrott egy háromszáz méter magas szikláról. Zsebeiben egy cédulát találtak, melyre írónnal a következő szavak voltak írva: „Az idő oly pompás, a vidék oly gyönyörű és én oly boldogok érzem magamat, hogy nem tudom elviselni a gondolatot, hogy valamikor még iródomba kelljen visszatérni. Inkább meghalok.” Az öngyilkosság annál nagyobb feltűnést kelt, mivel Ashworth csak mástól év előtt vett nőül egy rendkívül szépségű olasz leányt.

— **A szentgyörgynapi nagyvásár** sok panasza adott alkalmat. Altalában rosszul sikerült ez a tavaszi vásár, a minek egyik fő okát abban találják, hogy idejét a lehető legrosszabb napokra tűzték ki: épen a husvétünnepre, melyeket most keresztény és zsidó ugyanazon időben ült meg. — Ez mindjárt hátrányos volt a kínálat mennyiségére; de más felől igen sok vevőt is visszatartott. — A sertés vásárra körülbelül 30,000 drbot hajtottak fel; ennek a tekintélyes számnak azonban fele sem kelt el; valaki ugyan azt táviratozta az Egyetértésnek, hogy 20,000 drb. eladatott. — Bár ugy történt volna! Azonban a legjobb vevők a vásár napja előtt boszusan hagyták itt Debreczen, azon megjegyzéssel: majd megyünk Gyulára! Boszusak voltak pedig ezek a kereskedők azért, mivel a vásár előtt nagypéntek lévén, a sertésvásárról zárva volt a szokásos próba mázsálmásokat senki nem tehette meg. A ló és szarvasmarha vásárra a hivatalos adatok alapján hétfőn és kedden behajtottak: 2099 ló, 257 csikó, — együtt: 2356. Továbbá behajtottak: 5627 ökör, 895 tehén, 827 borjú, 86 bika és 13 bivaly, összesen behajtottak tehát 9899 ló és szarvasmarha. Az árak közepeszerűek voltak. Sokkal jobb lett volna a vásárt egy héttel előznie, vagy előbb megtartani. — Jövőre hatóság több érdeklél és gondal legyen a debreczeni vásároknak jó hírre megőrzése iránt és mindenképpen ne késedelmeskedjék a vásártér azon rendezésével, melyet az állategység-ügyi törvény minden vásártartó községnek még Debreczennek is kötelessége tesz.

— **Nyilt számadás és köszönet.** A debreczeni kereskedő társulat által f. é. márczius 16-án a kereskedő kórház javára rendezett tombolával egybekötött táncszertély alkalmával a bevétel telt 1156 frt 50 krt, a kiadás mekint 457 frt 27 krt maradt. A bevétel gyarapításához adományaikkal, illetve felülfizetésseikkel a következő urak és urnők voltak szivesek hozzájárulni, u. m. **Szabó Lajos** fia 30 frt, **Benyás Emil** 10 frt, **Zádor Lajos** 15 frt, **Csanak József** 15 frt, **Geréby Fülöp** 15 frt, **Kardos László** 15 frt, **Bosszay Károly** 10 frt, **Erber** és **Fleischmann** 15 frt, **Tóth Gyula** 15 frt, **Szentkirályi** és **Kalenda** 5 frt, **Gyenes Lajos** 4 frt, **Stern József** és testvére 10 frt, **Szabó Zsigmond** 5 frt, **Ferencz** 2 frt, **Kovács Gyula** 3 frt, **Rott Lipót** 2 frt, ifj. **Payer József** 2 frt, **Vámos Károly** 3 frt, **Lőkóvits** 1 frt, **Cseh Béla**. (H. Böszörmény) 10 frt, **Weinberger Lajos** 10 frt, **Szikszay József** 5 frt, **Sesztina Lajos** 15 frt, **Weszter István** 5 frt, **Kunecz József** és társai 10 frt, **Donogán István** 2 frt, **Aron Manó** és társai 10 frt, **Berger Henrik** 10 frt, **Feischl Fülöp** és fia 10 frt, **Rickl József** **Zelmos** 10

frt, **Biederman E.** és fia 5 frt, ifj. **Gyürky Sándor** 1 frt, ifj. **Csanak József** 5 frt, **Biró József** 3 frt, **Fischer Miklós** 2 frt, **Steinfeld Antal** 10 frt, **Lichtenstein** és **Kleknér** 5 frt, **Kovácsy J.** 2 frt, **Szepessy A.** 5 frt, **Doszpoly János** 5 frt, **Kun József** 1 frt, **Kohn testvérek** 2 frt, **Bignó János** 2 frt, **Gaszner Károly** 5 frt, **Ganofszy Lajos** 2 frt, **N. N.** 2 frt, **Mayering Gyula** 2 frt, **Schwarz M. L.** 2 frt, **Baum Miksa** 3 frt, **Weisz Sándor** 2 frt, **Pongrácz Géza** 5 frt, **Stenczinger Károly** 5 frt, **Kovács Mihály** 5 frt, **Kiss Lajos** 2 frt, **Becher Manó** 2 frt, **Bornyász József** 2 frt, **Tóth Sándor** 3 frt, **Kaszanyitzky Endre** 15 forint, **Weinberger Lajos** 2 frt, **Kacsokovics Kolner Teréz** 5 frt, **Lichtenstein Józsefné** 5 frt, **Kunz József** (Budapest) 5 frt, **Kunecz Ferencz** (Budapest) 5 frt, **Weinberger Lajos** főnöke 2 frt, **Drucker Mór** 2 frt, **Kunz Gusztáv** (N.-Várad) 5 frt, **Stern testvérek** 5 frt, **Mayer Emil** 5 frt, **Pongrácz Géza** 5 frt, **Szepessy Gusztáv** 4 frt, **Gebauer Károly** 4 frt, **Dr. Király Ferencz** 1 forint, **Handtel Vilmos**, 1 forint, **F. N. F.** 1 frt, **B. Gv.** 1 frt, **Szliuka István** 1 frt, **Kardos László** 2 frt, **Gottschald-gyűjtőzárda** 4 frt 50 krt özv. **Ranuukelné** 5 frt, **Falk Lajos** 5 frt összesen 449 frt 50 krt. Mídon ezen a kereskedő társulat által fenntartott kórház céljaira fordítandó kegyes adományokért a legmelegebb köszönetünket nyilvánítani szeretnénk van, egyszersmind társulat választmányának határozatához képest fogadják a tombolajegyek elutásítására felkért t. urhölgyek, valamint a rendezőbizottság mindazon tagjai, kik a tombola estély munkálataiban közreműködni, s buzgó tevékenységük által annak sikerét biztosítani szivesek voltak, a társulat nevében nyilvánított hálás köszönetünket. Debreczen 1889. Április hó a kereskedő társulat nevében; **Zádor Lajos** elnök, **Dr. Király Ferencz** titkár.

— **A főtéren egy csinosan butorított** szoba május 1-től kiadó. Bővebbet a szerkesztőségben.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott gr. **Dégenfeld József** főispán elnöke alatt. — A bizottsági tagok kevés számmal jelentek meg. — A közgyűlésnek egyetlen tárgya volt ugyan, de rendkívül fontos: az italmérés s i j o g e r t a z á l l a m á t l a d a n d ó k á r t a l a n i t á s. — Ezen ügyet a jog-és pénzügyi bizottság, utána a tanács alapos tárgyalás alá vette és ezen kettős retortán keresztül szűrdött alakjában került a mai közgyűlés elé. Először a Debreczen város területén régi kiváltságok, adomány levelek, szabad-királyi városi jog alapján századok óta gyakorolt italméresi jogok kártalanítására vonatkozó, s a debreczeni kir. adófelügyelőbizottság terjedelmes bevallás olvastattat fel, mely szerint Debreczen város területén a város tulajdonát és megváltás tárgyát képező: italméresi regale 5 év alatt (1882-1886) összesen jövedelmezett 422641 frt 74 krt, a borbehozatali vámok 26421 frt 31 krt, a polgárosodási díjak 2446 frt, a fő öszeg 45159 frt 05 krt, melynek egy évi átlaga tesz 90301 frt 81 krt. Ebből levonva a törvény értelmében 10%-ot — 9030 frt 18 krt, tesz a kártalanítási alap 81271 frt 63 krt. Ennek huszszoros összege kértik kárpótlásul a származások alapján vagyis — 1625432 frt 60 krt. Együttal az 1888. XXXVI. t. cz. 7 §-a értelmében kijelenti a város, hogy az italméresi jognak bérbevétele által biztosított nyújt arra nézve, hogy a kártalanítási összegnek megfelelő jövedelem legalább három évig a jövőben is befog folyni. Kártalanítását pedig 4 $\frac{1}{2}$ %-al kamatozó kötvényekben kéri, melynek nem fognak adó alá esni. A további tárgyalásokhoz a város részéről **Simonffy Imre** kir. tancos polgármester, **Kovács Sándor** főigazgató és **Szabó József** főszámvéző küldetnek ki.

Ezen bevallási munkálatot a közgyűlés minden felszóalás nélkül elfogadta. A város a hajdomegyei Szóvát községben is italméresi jogot gyakorolván, idevonatkozó kártalanítási igényét külön beadványban kell bejelentenie. A felolvasott bevallási tervezet szerint Debreczen város Szóvát községben mint nemesi birtok tulajdonos gyakorolt és gyakorol most is háboríthatatlanul italméresi jogot és ezért a megadóztatás alapján kívánja a kártalanítást. Ezen jogok öt évi összes jövedelme 18592 frt 51 krt, melynek évi átlaga 3718 frt 50 krt. Ebből levonván a törvénykövetelte 10%, 3346 frt 65 krt szolgál a kárpótlás alapjává, a melynek huszszorosa 66933 frt. A város itt is 4 $\frac{1}{2}$ %-ot kamatozó kötvényekben kéri a kártalanítást és a tárgyalásokra ugyanazokat bizza meg, a kiket fentebb említettünk. Ezen bevallási tervezetnél több felszóalás történt. **Fráter Imre** és **Kovács József** a regáléhoz tartozó épületek jövedelmének kimutatását is kívánták. Az általok felhozott aggodalmakra **Kovács Sándor** és **Szabó József** válaszolt; amaz az állapítással, hogy az épületek nem képezik kárpótlás tárgyát; emez pedig azzal, hogy a bevalláshoz csatolt okmányokban ez épületek külön ki vannak tüntetve. A két felszóaló soropulának elosztatása végett gr. **Dégenfeld József** indítványozta, hogy a beadványokban tétessék ki, hogy miután a mellékelt adófelvételi izekből kitűnik, hogy a szóvati regálével összekötött épületek külön házbér adóval voltak megterve, a bevallásban kitüntetett adók minden levonás nélkül vétettek kártalanítás

ifj. Gyürky
5 frt, Biró
2 frt, Steinfeld
Klecker 5 frt,
Doszpoly János
Kohn testvérek
Károly
N. N. 2 frt,
M. L. 2 frt,
Pongrácz Károly 5 frt,
Pongrácz Károly 2 frt,
Bechler 2 frt, Tóth
15 forint,
Kovács Kolner
5 frt,
Kunz Ferencz
Lajos főnöke
Kunz Gusztáv
5 frt, Ma
5 frt, Sze
Károly 4 frt,
Handel Vil
B. Gv. 1 frt,
Zó 2 frt Gott
v. Ranukelne
449 frt 50 kr.
átal fentart
kegyes ado
tunket nyil
zarsmind tá
rához képe
k elátásitá
a rendezbi
ombola estély
büzög tény
osítani szíve
nyilvitott
1889 április.
Eredor
Eredor
torzott szo
szerkesztő.
zen sz. kir.
ma d. e. 10
tött gr. Dé
alatt. — A
elentek meg
fárgya volt
talméré
adandó
et a jog és
más alaps
és retortán
erült a mai
ezen város
ány levelek,
századok óta
talánítására
felügyelőhöz
olvasztott
területén a
nyát képező
(1882—1886)
74 kr., a pol
kr., a pol
szeg 451509
tesz 90301
és értelmé
a kártala
huszszoros
szamadások
kr. Egyut
kr. értelmé
mérési jog
nyujt arra
nek meg
a jövő
sát pedig
kéri, me
A további
monffy
Kovács
főzám
közgyűlés
közgyűlés
ronatkozó
yban kell
tervezet
közgyűlés
torolt és
talmérisi
a kívánja
összes
melynek
onatván
kr szol
huszszor
ot kan
nitást és
meg, a
lási ter
Fráter
regáléhoz
utását
aggo
Sza b o
lentéssel,
tlás tár
álláshoz
külön ki
rupulus
nfeld
nyokban
adófi
regálé
adóval
ett adók
talánítás

alapjál; — továbbá, hogy a kimutatott jövedelem tisztán a jogra vonatkozik. — Ez az indítvány el is fogadtatott. — Szikszai József pedig azt indítványozta, hogy a közgyűlés ele terjesztett munkálatok felülvizsgálás végett a közgyűlési tagokból alakított 10 tagú bizottsághoz utasítsanak; — és hogy a tárgyalásokra ugyanezen bizottság hatalmaztassék. — Ezen indítvány azonban mellőztetett, miután a város már épen a bejelentési véghatáridő előtt áll; különben pedig ezen munkálatok több hónapi adatgyűjtésnek eredménye és teljesen a város érdekeinek megóvására tekintettel készültek. — Ezek után a szováti regálé kártalanítására vonatkozó előterjesztés is elfogadtatott a Dégenfeld József gr. indítványával együtt. — A Sámsoni község határában földesuri jog a gyakorolt italmérsi jogért járó kártalanítás szintén a megadottak alapján kérték. — Öt éven át összesen 7134 frt 39 kr. volt e czimben a város jövedelme, melynek egy ötöde 1564 frt 8 kr., s a 10% levonásával 1407 frt marad kártalanításra a apul, a melynek huszszorosa 28153 frt 60 kr. A város itt is 4%-os kötvényeket kér kárpótlásul. — Kovács József indítványozta, hogy ezen regáléra vonatkozólag külön tüntessék ki azon hányad, mely a várost a közbirtokossággal közös jövedelemből illetve a belsőkezelet után és külön a kizárólagosan Debreczen város tulajdonát savóskut pusztai italmérisi jövedelem Ezen indítvány el fogadtatván, a sámsoni regálé jogokra vonatkozó kárpótlási igény két bevallási iven fog a kárpótlás elterjesztés, azon pótindítvány bevétele mellett, mely a szováti regálé névze is elfogadtatott. Végül Simonffy Imre felszólalása után a közgyűlés megbízta a polgármestert, hogy ezen bevallásokat, melyek a város kiküldöttéi részére a tárgyalásoknál, irányadók lesznek, idejekorán illetékes helyére juttassa. — Továbbá a ma elfogadott tervezetek a belügyminiszterhez is felterjesztetni határozattak, a mint ezt egy belügyminiszteri rendelet megköveteli. E felterjesztésben igazolattik, hogy a borbehazatoli vámosok és a polgárodási díjak szedéséből származó hasznvételek miért soroztattak a kárpótlást igénylő regálék közé. Ha ezen két javadalomért nem adna kárpótlást az állam, a város ezekre vonatkozó jogát fenntartja. A közgyűlés jegyzőkönyve még ma délelőtti hitelesített.

Közgyűlések A felolvasó-kör holnap d. e. fél 11 órakor a városháza nagytermében, a Fröbel gyermekert-egylet pedig d. u. 3 ó. az ev. ref. leánynevelőintézetben tartja közgyűlést.

Halalozás. A h. bősözrményieknek gyászuk van. Az ottani közélet egyik legtevékenyebb bajnoka, pár évvel ezelőtt még Hajdúvármegye gyűléstermében s az előtt Debreczen város politikai életében is élénk szerepet vivő Gaál Mihály í. földbírtokos, volt országgyűlési képviselő pátriarchalis alakja dől ki tegnap az élok sorából. — A megboldogult a függetlenségi elveknek volt híve. Halála széles körökben kelt részvétet. Örökösök következő gyászjelentést adták ki: Fáydalomtól megtörve tudatjuk több hozzánk tartozók nevében is felejtethetetlen emlékü örökre fogadó atyámnak, illetve jó testvérünknek id. dancsházai GAÁL MIHÁLY okl ügyvéd-Hajdúvármegye volt árvászei elnöke-s volt országgyűlési képviselőnek stb. folyó hó 26 án reggel 5 és 1/4 órakor háromheti szenvedés után el-tének 76 ik, özvegyiségének 11 ik évében történt gyászok kimultát. A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 28-án d. u. 1/2 3 órakor az ev. ref. templomban tartandó egyházi szertartás után a keleti temetőben a családi sírboltba fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végtiszóségét re a boldogultnak rokonait, barátait, ömszerőseit s általában a nagyérdemű közönséget bánatos szívvvel meghívjuk. H. Bősözrmény, 1889. ápril. 26. Eletben levő testvérei: id. Gaál Ferencz, Gaál Imre. Örökre fogadott leánya: Dicsőfi Gaál Emma Somossy Béláné férjems- s József és Béla gyermekeim nevében is. Áldott legyen emléke.

Öngyilkosság. Ma délben Kerekes József nevű 55 éves napzámós ruca utca-i lakásán felakasztotta magát és meghalt.

Elkobzott hamis literes üvegekkel van teli most a második kerületi rendőrkapitányság helyisége. A bűnös üvegeket három napi szigorú rendőri vizsgálat alatt a koszmákban szedte össze a kapitányság. Tulajdonosaik meg fognak büntettetni.

Biharmegye hírek. Az új nagyváradi ref. lelkész, Sulyok István szerdán este érkezett meg Szegedről új állomására. A vasutnál számos híve fogadta s szívvelyesen üdvözölte a fiatal papot. Este bankettet rendeztek tiszteletére, melyen persze a tőztek egymást érték. Az új lelkész, ki Újvárosban fog székelné, 28-án trtja beköszöntő beszédét. — A debreczeni dalárdáról mely Erdélyi körútjában az első hangversenyt az E.M.K.E. javára Nagyváradon tartja, már most is rokonszenvesen irnak a szomszéd város lapjai. — Lelkészi felölés volt Nagyváradon. A berettyószentmártoni ev. ref. lelkészi állásra pályázott 19 egyén, ezek közül jelöltetett öt: Nagy István karczagi h. tanár, Szathmáry László pósalakai rendes lelkész, Bódogh János furtai segéd elkész, Szöllösi Imre n.-keréki segéd elkész, Kis Antal darvasi segéd elkész. A fegyűi ev. ref. lelkészi állásra pályázott három egyén jelöltetett mind három: Kiss Sándor segéd-

lelkész, Nagy József szakszelmártoni időközi lelkész, Hágér Miklós siteri segédlelkész. — Zene. Holnap dé után a Nagyerdőn Rácz Károly zenekara fog játszani.

Kwizda közzvény folyadék.
régí jó háziszér,
Közzvény és rheuma ellen.
Ára 1 frt o. é. — Csak az itt latható védjeggyel valódi. Minden gyógyszerárban kapható. Naponta szétküldés a kornenburi közgyógyyszerár által. (Alsó Ausztria.)

Színház.
Ujházy Ede Debreczenben. Addig míg minden más nagyobb vidéki városból a színházulatok elköltöztek már, vagy a honnan el nem tudtak költözökni, ott könyörödományok gyűjtésével foglalkoznak, — addig nálunk a — legutolsó napok színelőadásai és nagyérdemű vendégszereplések mellett általában érdeklődés mellett folynak.

Ujházy Ede megjelenése valószággal kis torradalmat keltett a színház körül. A meleg napok, sétára alkalmas szép esték nem tartják vissza a közönséget attól, hogy tömegesen siessen a színházba a nagy művészek alakításait élvezni. Csütörtökön „Constatin a b b b t” láttuk. Azt a jószágnyájás arcu kedves öreg lelkész, a kin k nemes lelkülete besugározza az egész nézőtér, s emelkedett hangulatot kelt a néző szívében is. A művész fogadtatása rendkívül meleg és rokonszenves volt. Színpadra léptekor percekig tartott a tapsvihár és éljenzés s örömmel láttuk azt, hogy nem mindig igaz az a régi közmondás: „Nemo profeta in Patria.”

Leirtuk előre, hogy mi az amit Ujházy az abbé szerepében nyujt s a közönségnek alkalma volt meggyőződni arról, hogy bizony mi nem tudtuk elég hűen elmondani, mert Ujházy sokkal, nagyon sokkal többet nyujtott. Jellemző volt minden mozdulata, minden szava. Csak világhírű művészeknél láttuk még, hogy egy-egy műszerrel olyan aprólékosággal kidolgozza van, mint az Ujházy abbéja. Meg kellett figyelnie egy fausi lelkész életét napokon át, hogy annak jellemzetes test tartását, hanghordozását, járás kelését annyira visszatni tudja. Az élesen megfigyelő láthatta, hogy Ujházy nem csak szerepe jól eljátszására törekszik, mint az jeles színészek elsőrendű színpadokon is általában tenni szokták, de tökéletes egyéiítés által annyira családiasba képes ejteni a hallgatót, hogy ez megszűnik színész előadót látni és beleéli magát a helyzetbe, s Constantin tiszteletes urat a maga igaz valóságában látja az ő kedves otthonában. Jelenetről, jelenetre kísérni kellene őt, ha mindazt a sok apró színesfésztelérni akarnánk, melylyel a művész alakját kidomborította, de hogy óriási hatást ért el, azt láthatta a sűrűn felhangzó tetszésnyilvánításból. Azon jelenetében melyben megtudja, hogy az angol kisasszonyok nem „eretnekek” hanem katolikusok, vele örvendett a nézőtérren együttlevő küümböző vallásfelekezeti közönség s olyan óriási tapsvihár zugott fel, melynek alig akart vége szakadni.

Es ugyan oly finom kidolgozást, olyan hatalmas művészi productiót láttunk a vendégművésztől tegnap is, a mikor „A miniszter előszobájában” s az „Oszi nap:ugár”-ban játszotta két híres szerepét, melyeket már évek előtt is láttunk tőle.

Mindkét este egészen megtelt a nézőtér és a nagyhírű művész mellett különösen sokat tapsolták Palotay Piroksa k. a. ujonnan szerződöttetett tagot.

Ujházy ma a „Bölcs Nánán”-ban játszik s holnap a Vén bakában bucsuzik el.

Ujházy Ede a körünkben időző művész tiszteletére tegnap este a színtársaság bankettet rendezett melyen a hírneves vendéget a színtársaság nevében szép szavakkal Mándokoky Béla köszöntötte fel. — Ujházy Ede a holnap estevel megtoldja vendégjátékait, s Szigeti kitűnő népszínművében a „Vén bakkancsos”-ban játsza el egyik híres szerepét a vén bakát. Ez lesz a társulat utolsó előtti előadása.

A kardalások jutalomjátéka igér a szezon utolsó napjára kellemes és érdekes szórakozást. Balassa, a társulat egyik új elsőrangú komikusá ezuttal mutatja be magát a debreczeni közönségnek. „Másoló” című mulatságos vígjátékban, a mely olyan régen került színre nálunk, hogy újdonság számba is mehet. Rónaszéki eljátsza a „krista keservei” című kacagtató monológot. Kópacsi Juliska opera részleteket énekel. Szívességéből közreműködik az iparos ifjak dalárdája Boros Lajos volt operette buffó vezetése alatt és végül az orchesterben a karmester helyét egy nő foglalja el, a mi nem mindennapi látványt fog nyujtani. A karmesteri pálcát Mándokiné asszony fogja kezelni. De ha a hétfői előadás ennyi szem és fül gyönyörkötötő érdekességet nem ígérne is, már maga azon körülmény megérdemli, hogy ezen este teljesen megtöltse a közönség a nézőtér, mivel a jövedelmen a karszemélyzet fog osztozkodni. A debreczeni karszemélyzet pedig, melynek egyes személyei is igen jóra való tagjai és támaszai színtársulatunknak, összességében ritkítja pártját a vi-

déken és egy jól sikerült jutalomjátékra valóban derekas módon részolgal egész időnyek mindennapi terhe viselésével.

Nőkről.
— Nagy emberek főjegyzései. —
Bármí rossz véleménynyel is van egy férfi az asszonyokról: nincs asszony, a ki még rosszabbul ne volna maguk felől.
(Chamfort.)
Akármí rosszat is beszélnek az asszonyokról: tetteikben sokszor több az oktalanság, mint a rossz akarat.
(Bussy Rabutin.)
Különös egy dolog, hogy az asszonyokról nem lehet igazságos mérséklettel szólni; az ember vagy igen sokat, vagy igen keveset beszél róluk: igen keveset az érnnyesekről, s igen sokat azokról, kik nem azok.
(Dufresny.)
Mindaddig lehet újat mondani az asszonyokról, valaméddig csak egy is él a földön.
(Boufflers.)
Ne alázd meg ok nélkül a kevély nőt. A nő buszija vadállat, ha a szégyen sarkantyuzza.
(Juvenalis.)
A szerető asszony, kit hűtlen szerelmese hagy el, hamarabb vigasztalódik, bármily mély is buja, mint a büszke nő, a ki nem szeretett s a kinek hízeltt uraima örököségének hiedelme. A szerelem sebei hamarabb hegednek, mint a megsértett hiúságai.
(P.—I. Stahl.)
Két nő barátsága soha sem, más mint összeesküvés egy harmadik ellen.
(Alph. Karr.)
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatára: Karozag Vilmos.
SEIDEN-GRENADINES, schwarz und farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9.25 p. Met. (in 18 Qual.) versendet robenweise per o und zollfrei das Fa'rik-Dépot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Eladó.
100,000 legjobb minőségű
cseser és vastégla,
esetleg
egy háztelek is.
Értekezhetni a tulajdonossal
Orosz Gyulánénál
H.-BÖSZÖRMÉNYBEN.
Öreg és fiatal emberek számára épen most jelent meg újabb kiadásban M. d. tanácsos dr. Müller könyve
a megrongált idegbajokról
s annak gyökéres gyógyításáról, melynek tanulmányozása ajánlatik.
Ara franko küldéssel borítékban 60 kr. levél bélyegekben.
Bent Eduárd, Braunschweig.

A nyári idényre
van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani raktáramon lévő
nagy alkalmi vételt,
mely
női és férfi
gyapju és mosó ruhakelmékből,
napernyőkből,
függönyök és szőnyegekben áll,
nevezett árak kizárólagos
gyári árak mellett számíttatnak.
BOSZNAY J.
Debreczen.

Két óra alatt teljesen megszáradó szobapadló lagot 8 féle színben dobozban és üvegekben, firneiszban törött és száraz festékeket mindenféle színben, politur, butor. vas és bőr lagokat, festő ECSETEKET (Penzli). Friss tavaszi töltésű term. észetes ásvány és gyógyvizeket. Gazdasági, kerti, vetemény és virágmagvakat. Legtökéletesebb SZALÁMIT, SAJTOKAT, TURÓT, gondosan kezelt FÜSZERÁRUKAT ajánl

Varga Lajos
fűszerkereskedő, Piacz.

Bérbeadó.
A sámsoni határban egy 300 kataszt, holdas földbirtok bérbeadó. Értekezhetni csapó-utczán 359. sz. háznál. Legnagyobb választék lakás berendezési czikkokban u. m. szőnyegek, függönyök, butorkelmék, ágy- és asztalterítők, paplanok és madráczok, viaszos butorvászon és parketek. LYNOLEUM. Indiai gyékények, cocos futó és lábtörölők. Alkalmi vétel folytán tetemesen le szállított áron ajánlunk: színes keresztcsíkos keleti függönyöket, ágy és asztal terítőket. Újdonságok: Axminster, Brüssel, Tapestry, Smyrna, Bagdad, Mekka, Emir, Daghestan, Sumak, Turkestan, Kyrman szőnyegek, szövetek és függönyökben

Kunz József és Társánál
Debreczen, kistemplom-bazár.

A debreczeni telefon vállalat
mindennemű magán és szoba telefonokat, villamos csengőket, tűz- és vészjelzőket rendez be úgy helyben mint vidéken. — Minták és árjegyzékek megtekinthetők a telefon központi hivatalban. Debreczenben, czepléd-utczán 31. sz.

Jó, szép és olcsóságunknál fogva különös kedveltségnek örvendő Zsolnay-féle **Rózsamáz** főzőedényeket és különlegességeket. Legújabb találmánya, könnyven és biztosan kezelhető, önfeljesztő **Szódavizgépeket** minden nagyságban; valódi Bern-dorf, alpacca és chinaezüst evőeszközöket és disztárgyakat. **Kertilámpákat** és tükrözött kertigolyókat nagy választék és olcsó árak mellett ajánl **KASZANYITZKY ENDRE,** üveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási czikk nagy raktára. Árjegyzékekkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Étkezés a „Fiumében.”
 Május 1-től kezdve
sör-sarnokomat
 ismét megkezdem. Nagyobb szabású éttermemben
koszt-adást
 (ebéd és vacsora sörrel vagy borral 20 forint.)
 rendeztem be. Abonáthatni nálam házhoz hordva is a legmérsékeltbb
 árak mellett.
 Kitiűnő magyar konyhát a n. é. közönség szives figyelmébe
 ajánlom.
 Tiszte'ettel
KAUFMANN I.
 vendéglős.

DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET
 temetkezési intézete és sírkő raktára
 Kenyér-piacz tér, Tisza-ház.
 Bátorkodunk a n. é. közönség szives figyelmét a már 16 év óta fenálló, solid
 és pontos kiszolgálás, továbbá jutányosság tekintetében általánosan elismert
temetkezési intézetünkre
 felhívni a azt, valamint nagyválasztékú
SÍRKŐ-RAKTÁRUNKAT
 előforduló esetben brossé pártfogásukba ajánlani.
 Eddigi üzleti elveinket változatlanul fenntartván, azon helyzetben vagyunk,
 hogy t. vevőink ígéreyeit minden tekintetben kielégíthetjük s bármily szerény vagy
 diszes temetkezéseket a legjutányosabban eszközölhetünk.
 Sírkő-raktárunkban készletben tartunk mindenemű, márvány, syenit, gránit
 stb. emlékköveket s azokat a legolcsóbb árban árusítjuk el. — Ügyszintén elvál-
 laljuk azoknak felállítását, melyért csak saját kiadásainkat számíthatjuk fel.
 Szives pártfogásukat továbbra is kérve,
 tisztelettel vagyunk
DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET
 kenyér-piacz tér, Tisza-ház.
 Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.

Legfinomabb illatszerek hölgy és fogpor glicerin crème.

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett
Női férfi és gyermek fehérneműeket,
 vászon asztal terítők, kávé és (deszert)
 esemege garniturok, asztalfutók, közép
 védők, tálcza kendők és disz-
 törölők készen, kezdve és előjegyezve,
 nagy raktár a legjobb minőségű
kötő, himző és horgoló pamutok
 selymek és mindenemű rö-
 vidárak és szabó kel-
 lékekben.
 Menyasszonyi
KOSZORÚK
 és
FÁTYLOK.
Napernyők és legyezők feltűnő olcsó árak mellett.
Csipke és csipke-függönyök,
 szallag,
 rüsch, bodrok,
 valódi francia szabású
vállfűzők,
 czérna, selyem és glace keztűk,
 legújabb női trico derakak
 és blusok, *fiu és leány ruhács-
 kák,* trikó, terno, D'lain és fou-
 léből, női és gyermek diszköté-
 nyek és ruhavédők.
Férfi, női és gyermek harisnyák.
Mindenemű gyermek keletyék
 és keresztelők készletek.

Férfi nyakkendők, vászon és selyem zsebkendők.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.
 Tekintete: Ur!
 Isten áldása bizonynyal rajta önnek min-
 den vállalatán mert a nekem ajánlott **Fülo-laj**
 kivonatnak köszönhetem, hogy hallásomat is-
 mét visszanyertem. A fülo-lajnak 24 órai
 használata után már megszünt fülzúgásom és
 ma már abba a kellemes helyzetbe jutottam
 hogy mindent tisztán hallok. Ismételve kife-
 jezem jó kívánágaimat, vagyok tisztelettel
Ország Andor (Alsó-Apsa).
 Ezen cs. kir. Dr. Schipek
Fülo-laj
 kivonata használati utasítással kapható 1 frt
 50 kr-ért. Debreczenben kapható Dr. Rothsch-
 nek Emil ur gyógyszer-tárában, az Arany
 Egyszarvuhoz. (Telefon állomás.)

Egy jó könyv.
 A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidék és ve-
 lősek, de mintha csak a gyakorlati használatra teremtők
 volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek
 esetében igen kiváló szolgáltatásokat tettek. Egy és hasonló-
 képen hangzók a köszönőmondat, melyeket Richter kiadó-
 intézete „A betegbarát” című, rajokkal ellátott könyv
 elküldésétől majdnem naponként kap. Mint az azhoz nyonta
 tott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések
 tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követeése által meg oly
 betegék is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt
 feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak
 eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb
 figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is
 szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerzeni óhajtja, az
 írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy
 betegbarátot” és pontos címet s címzeze a levelező lapot
 Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. — A megküldés
 ingyen történik.

„Zacherlin”
 A legkitűnőbb szer
 minden rovar ellen.
 E kiválasztott különlegesség meglepő erő-
 vel és gyorsasággal megsemmisít minden kár-
 tékony férget lakásokban, konyhákban épen
 úgy, miként házi állatainkon, istállóknak s nö-
 vényeken, üvegházak és kertekben. Valódi
 minőségben eredeti üvegekben névaláírással és
 védjeggyel kapható. A mi laza papirosban adatik, az sohasem „Zacherl” különlegesség.
 Valódi minőségben kaphatók:
 Debreczenben:
 Csanak József,
 Deutsch Albert,
 Szabó S.
 Göltl Nándor gyógy-z.
 Dr. Rothschnek gyógyész.
 Varga L.
 Gaszner K.
 Ganofsky L.
 Dömök B.
 André K.
 Veidner J.
 Tóth Béla,
 Hegedűs R.
 Kohn H.
 Benedek A.
 Pozsgai Antal,
 Szent-Királyi és Kalenda,
 Trocsányi Ferencz,
 Ér-Diószegen:
 Mezey Albert.
 Ér-Endréden:
 Gesztarédy K. Ferencz.
 Ér-Mihály-Falván:
 Lévay Vincze.
 Hajdu-Nánáson:
 Slachta János.
 Nagy-Kállón:
 Nagy Károly.
 Nagy Károlyban:
 Nonn János,
 Bertalan Kerekes.
 Jakab Kaufmann.
 Püspök-Ladányon:
 L. Mogyorósy jun. & Com.
 Székelyhidon:
 Tunyogh Lajos.
 Szoboszlón:
 Körner Béla.

Raktárak Magyarországon más városokban is vannak, a hol Zacherlin falragaszok vannak kitéve.

Kwizda
 cs. és k. kizárólag szabad.
mosdóvize
 lovak számára.
 Ez a remek, hosszú évek során kipróbált
 mosdó viz nagy strapák után a lovak erejét
 újra visszaadja, s a lovak trainirozásánál ki-
 tűnő szolgálatot tesz.
 Egy liter ára 1 frt. 40 kr.
Kwizda-féle
korneuburgi állat-táppor
 lovak, szarvasmarhák és juhok számára.
 Ezen állattáppor szabályos használat után,
 a mint sokévi kipróbálása bebizonyította, ki-
 tűnő szolgálatot tesz falánkúsága hiánya, vé-
 restej és a tej megjavítására.
 Egy kis doboz ára 35 kr. Nagy doboz 70 kr.
 Kwizda erősítő takarmánya lovak
 és marháknek elsatnyult állatok gyors felsze-
 relésére és a hizlalás elősegítésére. — 6 frtos,
 3 frtos dobozokban és 30 kros csomagban.
 Kwizda lópatkó vaselina,
 fájós és törékeny paták ellen. Egy szelencé
 1 frt 25 kr.
 Kwizda patkóragasz (mester-
 séges patkó) 1 rud 80 kr.
 Kwizda cs. kir. szabad fer-
 tetelenítő szere istállóknak, ürülő-
 helyek, egyszersmind kitűnő trágyasó kötő
 szer. — 1 fél kilo 15 kr. 1/2 láda 1 frt 40
 kr. 1/4 láda 2 frt 40 kr.
 Kwizda sertés pora a hizlalás
 elősegítésére és az elsatnyult állatok gyors
 felségelésére. — 1 nagy csomag 1 frt 26., 1
 kis csomag 63 kr.
 Kwizda mosó szappana a
 házi állatok bőrbetegsége ellen, 1 bádogszu-
 lencze 100 gram 80 kr. 1 bádogszulencze 300
 gramm 1 frt 60 kr.
 Főraktár: Kwizda Fer. Já-
 nos osztrák cs. k. és román kir. állat-gyógy-
 zerek udv ari szállító korneuburgi gyógy-
 szertárában.